

P6_TA(2008)0412

Obešenja v Iranu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. septembra 2008 o usmrčitvah v Iranu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu, zlasti tistih o človekovih pravicah ter predvsem svoje resolucije z dne 19. junija 2008¹ o usmrčitvi mladoletnih prestopnikov v Iranu,
 - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije z dne 13. junija 2008 o usmrčitvi Mohammada Hassanzadeha,
 - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije z dne 18. julija 2008 o izvrševanju smrtnih kazni v Iranu,
 - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije z dne 29. julija 2008 o usmrčitvi 29 oseb v zaporu Evin v Iranu,
 - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije z dne 25. avgusta 2008 o usmrčitvi z obešenjem Reze Hejazija,
 - ob upoštevanju izjav predsedstva Sveta Evropske unije z dne 19. in 28. avgusta 2008 o bližnji usmrčitvi Behnooda Shojaeeja in Bahmana Soleimaniana,
 - ob upoštevanju resolucij Generalne skupščine Združenih narodov, še posebej resolucije št. A/RES/62/168 z dne 18. decembra 2007 o razmerah na področju človekovih pravic v Islamski republiki Iran, in resolucije A/RES/62/149 z dne 18. decembra 2007 o moratoriju pri izvajanju smrtnih kazni,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije in Konvencije o otrokovih pravicah, katerih podpisnica je Islamska republika Iran,
 - ob upoštevanju člena 115(5) svojega Poslovnika.
- A. ker je bilo po navedbah organizacije Amnesty International letos v Iranu usmrčenih že vsaj 191 ljudi, medtem ko je bilo leta 2007 v tej državi izvršenih več usmrtitev (317) kot v kateri koli drugi državi na svetu, razen na Kitajskem, čeprav ima Iran osemnajstkrat manjše prebivalstvo kot Kitajska,
- B. ker je bilo v zaporu Evin v Teheranu 27. julija 2008 hkrati izvršenih 29 usmrtitev,
- C. ker je bil 10. junija 2008 usmrčen 16-letni iranski Kurd Mohammad Hassanzadeh za zločin, ki ga je zagrešil pri 14 letih; ker sta bila 22. julija 2008 usmrčena mladoletna prestopnika

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0314.

Hassan Mozafari in Rahman Shahidi, 19. avgusta 2008 pa je bil obešen 19-letni Reza Hejazi zaradi domnevnega umora, ki naj bi ga zagrešil pri 15 letih; ker je bil 26. avgusta 2008 usmrčen 19-letni Behnam Zare za kaznivo dejanje, ki ga je zagrešil pri 15 letih, s čimer je postal šesti mladoletni prestopnik, ki je bil usmrčen v Iranu zgolj v letu 2008,

- D. ker o uri in kraju načrtovane usmrtitve niti družina niti odvetniki Zareja in Hejazija niso bili obveščeni, s čimer je bila kršena iranska zakonodaja,
- E. ker mladoletnim prestopnikom Amirju Marollahiju, Behnoodu Shojaeeju, Mohammedu Fadaeju in Bahmanu Soleimaniyanu grozi skorajšnja usmrtitev,
- F. ker je usmrtitev mladoletnih prestopnikov prepovedana z mednarodnim pravom, kot je določeno v členu 6(5) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter v Konvenciji o otrokovih pravicah; ker je trenutno vsaj 130 otrok in mladoletnih prestopnikov, ki čakajo na izvršitev smrtne kazni, kljub pravnim obveznostim Irana,
- G. ker so aktivisti za pravice manjšin vse bolj izpostavljeni grožnjam smrtne kazni, kot je bilo pri primeru Jaguba Mernehada, ki je Baluči po narodnosti in je bil izvršni direktor združenja Voice of Justice Youth Association, saj je bil usmrčen 4. avgusta 2008, ker se je javno zoperstavil lokalnim uradnikom in zahteval odgovornost za njihovo slabo delovanje,
- H. ker je bil še en aktivist za pravice manjšin, in sicer kurdski učitelj Farzad Kamangar, obsojen na smrt na podlagi obtožbe, da naj bi začel oborožen upor proti državi, kljub temu da za to ni bilo dokazov,
- I. ker so priznanja pogosto pridobljena z mučenjem, brez dostopa do odvetnikov, sodbe pa so izrečene brez minimalnih standardov, ki bi zagotavljali pravično sojenje,
- J. ker je 5. avgusta 2008 iransko sodstvo naznanilo ukinitve uporabe kamenjanja kot sredstva za usmrtitev, da 10 neimenovanih žensk ne bi bilo usmrčenih s kamenjanjem,
- K. ker so razlogi za skrb, da članom in sodelavcem iranske opozicije, ki so razvrščeni v taboru Ašraf v severnem Iraku, kjer jih ščitijo mednarodne sile pod vodstvom Združenih držav v skladu s členom 27 Četrte ženevske konvencije, verjetno grozi izgon ali prisilna vrnitev v Iran, kjer bi jim lahko grozilo resno preganjanje in verjetno celo smrtna kazen,
 - 1. je globoko pretresen zaradi nedavne usmrtitve več mladoletnih prestopnikov v Iranu, s čimer je Iran postal edina država na svetu, kjer se leta 2008 še vedno izvršuje ta resna in nehumana kazen;
 - 2. namenja posebno pozornost usodi Soghre Najafpouri, ki skoraj vseh zadnjih 19 let svojega življenja čaka na smrtno kazen za umor, ki se je zgodil, ko je bila stara 13 let;
 - 3. poziva vodjo vrhovnega državnega sodišča ajatolo Mahmouda Hashemija Sharoudija, naj sistematično spremeni vse smrtne kazni za mladoletne prestopnike, ter poziva iranske oblasti, naj predvsem zaustavijo usmrtitev Amirja Marollahija, Behnooda Shojaeeja, Mohammeda Fadaeija in Bahmana Soleimaniyana;
 - 4. ostro obsoja vse večje število usmrtitev in poziva iranske oblasti, naj uvedejo moratorij na izvajanje smrtne kazni z namenom njene ukinitve v skladu z resolucijo, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov 18. decembra 2007;

5. ponovno poziva poslance madžlisa, naj nujno spremenijo zakonodajo za zagotovitev, da ne bo nihče usmrčen zaradi zločina, ki ga je storil pred dopolnjenim 18. letom starosti, in naj povišajo starost pravne odgovornosti v skladu z mednarodnimi standardi;
6. podpira zakonodajna prizadevanja v Iranu za uvedbo ločenega zakonodajnega in sodnega sistema za mladoletne prestopnike in poziva poslance madžlisa, naj zagotovijo ukrepe, namenjene izobraževanju in družbenemu vključevanju teh prestopnikov; poziva Komisijo, naj podpre iranske oblasti v vseh zahtevah po mednarodnem sodelovanju na tem področju;
7. ostro obsoja preganjanje in zapiranje državljanov v Iranu, ki branijo človekove pravice in sodelujejo pri kampanjah proti smrtni kazni ter jih pogostokrat obsodijo zaradi "dejavnosti proti nacionalni varnosti"; še posebej poziva k brezpogojni izpustitvi Emadeddina Baghija in Mohammada Sadegha Kabovanda ter spremembi smrtne kazni Farzada Kamangarja in k ponovni preiskavi njegovega primera;
8. pozdravlja nedavno najavo opustitve kamenjanja kot sredstva usmrtitve; vendar izraža svojo skrb, da se v predlogu reforme kazenskega zakonika, ki ga preučuje madžlis, kamenjanje za nekatere oblike prešuštva še vedno ohranja, in poziva poslance madžlisa, naj se zavežejo k popolni ukinitvi kamenjanja;
9. poziva iraške in ameriške oblasti, naj članov iranske opozicije, iranskih beguncev in iskalcev azila, ki bi jim resno grozilo preganjanje, prisilno ne vračajo v Iran in naj si zlasti prizadevajo z Visokim komisarjem Združenih narodov za begunce (UNHCR) in drugimi organi za zadovoljivo dolgoročno rešitev položaja tistih, ki so sedaj v taboru Ašraf;
10. poziva k predstavitvi resolucije na naslednjem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, v kateri bi se pozvalo vse države članice, ki še vedno ohranjajo smrtno kazen, da Generalnemu sekretarju ZN in javnosti dajo na voljo vse informacije o smrtni kazni in usmrtitvah, s čimer bi se razkrilo državna prikrivanja, povezana s smrtno kaznijo, ki so tudi direkten vzrok za visoko število usmrtitev;
11. poziva k novi resoluciji, ki bo ustanovila posebnega odposlanca generalnega sekretarja, ki bo imel nalogo nadzorovati situacijo, zagotavljati maksimalno preglednost sistema smrtne kazni in podpirati notranji proces, ki ima za cilj implementacijo resolucije Združenih narodov o moratoriju na smrtno kazen;
12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in parlamentu Islamske republike Iran, Svetu, Komisiji, visokemu predstavniku za SZVP, vladam in parlamentom držav članic, Generalnemu sekretarju Združenih narodov, Svetu ZN za človekove pravice, Visokemu komisarju ZN za begunce ter vladam Združenih držav in Iraka.